

NÉMETÚJVÁR ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

— Előfizetési árak: —
Negyedévre 2 korona. — Félévre 4 korona.
Egész évre 8 kor. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetések és Nyiltterek díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:
Dr. J. CSAPLOVICS ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Németújvár,
43. sz. — Laptulajdonos: Bartunek Béla, hova
az előfizetési és hirdetési díjak küldendők
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

Az igazi karácsony.

Az Alpok ormáról szemlélő napkelte valami tündéries látvány. A látóhatár szélén felcsillanó fénysávoly pirostra festi az eget, a rózsárcu hajnal örvendező mosollyal köszönti az álmódzó földet. Vakító sugár tör elő a derengő fényből, végigrepül a hóval fedett ormokon, a virágos völgyeken, a hegyek zöldben villogzó erdein s megpihen a tengerszem ezüst fényben reszkető tükrén. A fény szétáradó, termékeny csókjára megmozdul ott alant az élet: madáréncz veri föl a völgyek mélyét s a halk — langyos szellő szárnyaira veszi a ciklomen mézes illatát.

Ami a fizikai nap az Alpoknak, az a szeretelô az emberi szívnek: igezetes bájai, titokzatos szépségei, mennyei kincsei . . . csak a zengő fényözönben — a szeretet virágnitô tavasz napfényében ragyognak. Örömdalok, édes harmoniák csak a szeretet bûvös csókjára csengnek-bongnak benne: pedig csak az örömben s boldogságban kiszôtt szív az igazi élet!

Széditô magasság, merész emelkedés korunk látóhatára. De vajjon ez a haladás, bámulatos emelkedés virágzást is hozott-e reánk s virágait örömben fakasztotta-e ki? Mert mit használ a nagyság, a dicsőség ragyogó fénye, ha nem tud melengetni harmatittas örömbimbókat hajtani? Pedig nem tud! hisz olyan, aminô zuzmarás, hideg lehelletü erdőben ömlik el! . . . Hiányzik haladásunk szárnyáról a hímpor: az Isten és emberszeretet eszméje, amit a dicsőség, tudomány csilláma sohasem pótolhat. Mert bár a kelô és a nyugvó nap sugarai a magas hegyek büszke ormát vonják be elôször is, utólszor is fénybe, azért csak a völgyek elrejtett mélyében rak fészket magának a csalogány, oda peregnék le a vízecseppek s ott terjed a virágillat . . . Igen, a haladást az ész hordozza, de a boldogság a szív életet és halált harmóniába öntô erejétôl függ; életet a ja-

vából, aranyos színt, zománcot, virágot, illatot az hint szét . . .

Manap a technika vívmányai, a mûvészet vetekednek az ember kényelme fokozásában. Az élvezet, pompa gyönyör annyi változatban, oly dus választékban kináikoznak, mint még soha: mégis mindegyre tûnedezik a megelégedés az öröm derûje. Hogyne tûnedeznék, hisz beteg gyökérzetbôl nem fakadhat illatos virágzás! És ép a gyökérzet beteg: a szív. Hiányzik egyetlen mindene: az egészséges szeretet. Vagyis az a szeretet, amely megtalálta igazi célját, utját, kielégitô tárgyát: az Istent. Már úgy alkotta szívünket az a Mindenható, hogy ha Ő hiányzik belôle, oly űr támad benne, amelyet semmi sem tud betölteni. Olyan ugyanis a szívbe oltott szeretetvágy, mint a vizek vonzódása az ocean felé. A friss hegyi csermelytôl kezdve a legnagyobb folyóig mind a tenger felé iramlík; s amelyiknek nem vágják el az utját, vidáman cseveg az árnyas partok tekereményei, a bércek, virágos bokrok, illatos völgyek közt; habjaival átölelekeztis, azt is, de tova siet folyton-folyton, amíg az óceánban el nem merülhet. És az ilyen tengerbe sietô viz tiszta marad és átlátszó; míg ellenben, amelyik nem talált utat a tenger felé, eliszaposodik, posványná válik.

Ez ami szívünk törvénye is. Szeretni, ez az élete, boldogsága, de ennek a szeretetnek nagyon messze esik a célpontja: az Istenben. Azért csak addig egészséges, tiszta, amíg törtet a Végtelen felé; mihelyt megáll, posvány. azaz önzés lesz, az igazi szeretet halála. És ép ez a bajunk, hogy megálltunk. Kulturánk lényegében a föld, az anyagi és muló lét kulturája. Hitünk megrekedt a mehánikában, kémiában, pénzben, evésben-ivásban . . . A szellemi mindenségben, az erkölcsi világban való hit — meghaladott álláspont . . . Ep azért nem ismerünk testvéri köteléket sem; azért oly kevés az ember, s annyi a járô-kelô gyomor, megtestesült lázálom és lázvagy . . . Mert, kérem,

az vagyunk, amit szeretünk. Ha csak a földet szeretjük, föld vágyunk; ha csak érdekeinket, szenvedélyeinket járulék, és csak ha embertársainkat szeretjük, nevezhetjük magunkat embereknek!

Érthetô tehát, miért annyi a tikadt, béna, s elegiát zümmögô szív! De még érthetôbb, hogy a szív közvetlen jóságát sugárzó napsugaras lelkek, kikben azon égetô vágy feszül, hogy a maguk boldogságának teljébôl másokat is boldogítsanak, lelken-dezve hivatgatják ma az eszmények és örömek hiánklában lézengôket: gyerünk, gyerünk a szeretet érzéseit fakasztó betlehemi isteni tényhez aki oly lágyan és nesztelenül lépett a földre, mint az éjjeli harmat, de kristálycseppjei üdességétôl megrezzentek a szívek; érezték, hogy már nem az allegória fátyolán, az ihletett költemények képletein át, hanem a maga teljes ragyogásában látják az Istennek irántunk való szeretetét . . . Serkentenek: lépünk a barlang látomásos homályába, ahol imadás és elragadtatás, zsongó, édes érzés s az igazi szívöröm bizsergetô reszketése telítik a levegôt; ahol az isteni lángok melengetô sugárzatában megolvadnak az önzés jéghegyei, mint ahogy az alpesi fôn csókjára szétpattannak a gleccserek bilincsei s a jégbôl víz, kedvesen csacsogó, termékenyitô, enyhítô vízfolyás lesz, s a szív paradicsommá válik.

Igen, a szív igazi élete ebben áll: szeretni az Istent az emberben s az embert az Istenben. Csupán annak a szemében van tartalma s értéke az életnek, akinek a szeretete isteni gyökérbôl fakad: csak ott nyílik öröm, boldogság. Mert mi is a boldogság? — Más boldogítani. S mi az öröm? — Másnak a szívébe fényt, örömtô varázsolni. Az emberek bizony nem igen szeretetre méltók. De ha felemelkedünk a hit által megvilágított ész derült régiójába, lelkünkben világosság támad s a világosságból eredô jóérzék jóságra készlet. S minél több örömtô szerzünk másoknak, annál

jobban gazdagszunk; mert minél többet adunk oda szívünk kincseiből, annál több marad benne: annál tisztább s üdítőbb örömvizek szökellnek belőle az ég felé...

Igazi karácsonyunk tehát csak úgy lesz, ha meglesz bennünk az az önmagunkban s másokban is a boldog-ág forrásait fakasztani tudó szeretet: az az önzetlen, önmagát másokban felejteni tudó jóság, amelyből ujjongva gyullad ki az értelmes, boldog élet.

Pater Agnell.

Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Ünnepet ülünk ma, az évnek legszebb ünnepét. Ujra itt van karácsony a szeretet ünnepe. Ma elnémul a harag: ma elcsendesedik a viszály; mindenki ünnepel, mindenki magába száll. Ma feledve lesz bu bánat; ma enyhül még a fájdalom is, mert ma a szeretet lesz uralkodó mindenkin és a szeretet vezet mindenkit.

A gyönyörű paloták gazdagon díszített tágas termeiben és a szalmafedőes kunyhók díszítetlen szobáiban egyforma érzelem hatja át az embereket. A legnagyobbakat és legkisebbeket; a leggazdagabbakat és legszegényebbeket is ugyanaz a belső érzelem tölti el ma: a szeretet.

Hogyne lenne az év legszebb ünnepe, mikor ezen a napon, ezen az ünnepen a legszebb érzelem vezeti az emberiséget és tölti be a szíveket. Hogyne lenne a legszebb ünnep, a karácsony ünnepe, mikor mindenki azon van, arra törekszik ma, hogy szeretetét kimutassa és szeretetét kifejezze.

De neincsak a legszebb, hanem a

legtanulságosabb ünnep is a karácsony ünnepe.

Ma látjuk az embert a maga jó tulajdonságaival; ma látjuk az embert az ő szép, nemes jellemvonásaival. És önkén felvetjük a kérdést, hát miért nem mindig ilyen az ember? Hát miért kell nekünk külön ünnepet tartanunk a szeretet kimutatására, mikor a szent ígék minden időkre vonatkozólag mondják, hogy »Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!«

Ma látjuk, hogy a szeretet ott lakozik mindenkinek szívében, de sajnos az ritkán jut uralomra az egyénen.

Mindnyájan Isten gyermekei vagyunk és Jézus Krisztus emlékének áldozunk, hogy a szeretet ünnepét megtartjuk. Az ő emlékének áldozunk, mikor a mai napon kifejezésre juttatjuk, hogy felebarátunkat szeretjük, mint önmagunkat. — De elég-e, hogy egy nap mutatjuk ezt? Vajjon nem lenne-e minden ember Istennek jobb, hálásabb gyermeke, ha lépten nyomon a felebaráti szeretet példáját nyujtaná és mutatná?

Szálljunk magunkba ma őszintén és fogadjuk meg, hogy sohasem engedjük magunkon diadalmaskodni a rossz indulatokat; hogy mindenkor — ezentul — a szeretet a Krisztus Urunk által mutatott felebaráti szeretet vezet tetteinkben.

Fogadalmunkat pedig erősen tartjuk, legszebb ünnep lesz.

És ha a szeretet nem csak egy napra tör elő az emberek szíveiből, hanem mindenkor az lesz a verérszilaguk, akkor az áldatlan állapotok megfogognak javulni; a fájdalmak enyhülni, a bajok megfogognak szűnni, mert Isten segíti az ő igaz gyermekeit és elhárítja felőlük a bajt.

Lebegjen hát szemünk előtt az intő szózat: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!”

Chlodwig békeünnepe.

Irla: Kőncsöl Antal.

A nap már megvonta az emberek től melegítő sugarait, fénye is elvész a szürke köd homályában, A zülpichi erdő fái megfosztva minden ékeségüktől, disztelenül, szomoruan hirdetik, hogy beköszöntött a téli időszak. Busan hajlonganak, kénytelenek meghajolni zsarnokok, a tomboló, süvöltő szél előtt. Az elsárgult lombok lehullottak, azokkal is a kiméletlen télvihar üzi kegyetlen játékát. mintha csak félelmetes zörgésükben lenné gyönyörűségét. A megkopaszított ágak éketlenül meredeznének a nap felé, ha csillogó dér nem szánna meg s be nem vonná őket ezüst leplevel. Az idő télre vált.

Az emberek meghuzzák magukat egyszerű viskóikban — és a zülpichi erdő mégis népes.

Marcona vitézek táboroznak ottan s nagy sietséggel sűrögnek-forognak a vidáman pattogó tűz körül. Tetőtől-talpig vasban vannak, fegyvereiket készítik, mintha csak titkos támadásra készüléneek.

A tábor közepén díszes børsátor körül, sokkal fényesebb, kisdud csapat áll, amelyből különösen kimagaslik egy daliás férfiú, akinek testét szintén pikkelyes vas takarja; méltóságos föllépése, a többiekénél ékeesebb fegyverze, valamint az előtte levők hódolattal teljes megjelenése, mind arra engednek következtetni, hogy nem közönséges hadvezér: Chlodwig ő, a frankoknak hatalmas királya.

Szokatlanul komor az egész testület

NEM MONDOTTAM SOHA...

Nem mondtam soha, minek is mondanám,
Hogy szeretlek híven, tisztán és igazán
Ugy sem értenél meg!...

Magamba zárom hát forró szerelmemet
S panaszimra csak a fényes csillagocskák
Adnak feleletet.

Távol állok tőled, mint a Nap a Földtől,
Mint a kicsiny csillag a tenger vizétől
Olyan igen távol...

És mégis szereltek, —
Nem tehetek róla...

Szerelmemnek vagyok réges-régen rabja,
Mig egyszer, — halottja! —

Németújvár, 1913. dec. 15.

Abrauányai V.

Charitas.

Németújvár és Vidéke, — ezen nem régi keletű, de máris jó hírnévre emelkedett heilap — igen tisztelt felelős szerkesztője azzal a kéréssel kopogtatott a minap hozzám, hogy az eddig megjelent számokhoz méltó befejezésül megjelenő 10 lap terjedelmű karácsonyi számba valamit írjak.

Hosszas habozás után — a nemes cél érdekében — végre elhatároztam, hogy karácsonyi bűnbocsánatul én is vezekelek s ebből kifolyólag előveszem régen letett írói tollamat, mely a hosszas heveréstől nemcsak rozsdás lett, hanem ki is csorhult.

Mig tollamat tisztítottam végig gondoltam mindazon témákat, melyeket e magasztos ünnep alkalmával hivatott és hivatlan írók, poéták meg énekeitek, de én sem találtam az oly sokszor és sokak által megírt és némely modernista által kigunyolt „szeretnél” alkalmasabb tárgyat.

Hiszen ez az ünnep a „Szeret” ünnepe; mert az emberiség történelmében e naptól kezdve szerepel egy név, annak a neve, aki az emberiség iránt érzett szeretetből jött a világra Dávid városkában, hogy

azokat bűneiktől megváltsa.

Ajándékozzák tehát nekem néhány pillanatukat, hogy elbeszéljek egy rövidke történetet, melyet nehezen feledek el valaha s különösen karácsony napján mindig eszembe jut.

Egyszerű, mindennapi kis történet, amelyet az Élet nyomorúsága naponként, százával produkál.

Zimankós téli este volt, amelyenről elég sokat zengtek már poéták, mi pedig — szegény köznapi emberek — sokszor szenvedtük korbácsolását.

Kicsiny meleg szobában meglegedetten ültem a szent kEracsnyestén, hallgattam a szél süvítését, amint néha belekap az ablaktáblákba és megremegteti azokat, hallgattam az ablakom alatt kapcsos bibliával, vagy apró csomagokkal tovasiető emberek lépteit, s olykor-olykor kibámultam a sötétségbe, hogy nézzem, miként vonja be fehér lepellel az egész mindenséget — a hó

El-elgondolkoztam, eltűnődtem azon, hogy mennyi embernek szereztem e napon is örömet, rám meg senkisémm gondolt

Egyszer csak iskolázatlan, szinte nyers hangok zavarják meg merengésemet. A Bellehemesek éneklék elnyújtott hangon:

Már háromszor verték vissza a máskor győztes frank sereget az allemánok egyesült csapatai. Chlodwig szövetséges társainak, Siegbertnek serege a harc hevében megsemmisült s ezzel a büszke frank király hatalmi állása megingott; ezt jöttek most jelenteni a győzelemhez szokott királynak vitéz vezérei. Félve állanak a megrettent király előtt s feszült figyelemmel várják hatalmas uruknak további parancsát.

Chlodwig jó ideig nézte a fagytól megdermedt földet, míg végre fölemelte szavát, amely bár érces hangja remegett, mégis erélyes volt:

— Chlodwig nem ijed meg, áldozatok a hadistennek s adjon tanácsot a vén Godomár!

És mintha csak várta vagy előre tudta volna ezt, rögtön ott teremt a hadisten papja, a vén Godomár s a király szemei közé tekintve, merészen mondá el bizható jóslatát:

— Küzdj király, a győzelem bizonyos.

A kétkedésbe vegyült öröm hangja morajlott e kijelentés után végig az egész frank táboron

Rövid idő múlva elkészült az áldozati máglya mire a beléje vetett üszöktől tüzet fogott, előhurcolták az áldozatra kiszemelt állatot is. egy bős vadkant. Biztos kézzel sujtott feléje éles bárdjával a vén Godomár és az általt sírás nélkül rogyott össze a hadisten papja előtt. Rögtön fölemelték a lángoló máglyára s mire sisteregve meggyuladt, már előhozták a nehéz, áldozati ólomkancsókat megtöltve émelygős méhserrel, amelyet a király

és kísérete édes reménységgel eltele fogyasztott el a hadisten tiszteletére.

Az áldozatnak vége lőn s a vén Godomár hamiskásan mosolyogva buditá fölvidámult urát, a királyt.

— Csatára, Chlodwig, a hadisten megsegít; sereged vezére ő leszen s kegyetlenül pusztítja el a lázadó allemánt!

Az erdő élénkebb lőn, a tábori tűz lángja is vidámabban lobogott, mint azelőtt, hiszen a vén Godomár a hadistennek áldozott. Csak a hideg szél nem változott, zavartalanul süvöltött tovább s még jobban fölka-varta a barnuló avar, amely keservezen zörgött, mintha azt susogta volna:

— Vitézek megcsal benneteket a vén Godomár.

De ők ezt nem értették, lelkesedve készülődtek újabb támadásra, ha kell, élet-halál harcra. Nem félték ők, hisz a király kiadta a parancsot:

— Csatára vitézek! Chlodwignak győznie kell.

Egy-két óra s a sereg harcidalit zengve, megingult Zülpich felé. A tábori tüzek kialudtak, a szél dühösebb lőn, mintha hajtani, siettetni akarná őket a biztos halálba, csak hánytvert avar zörgött tovább:

— Ne menjete, elvesztek vitézek megcsal benneteket az álnok Godomár!

Hiába már minden, nem használ jó tanács, a vitézek elhagyták az erdőt; mennek sietnek Zülpich felé.

Két nap múlva találkozott a két ellenséges sereg. Nem sokáig mérlegelték egymás erejét. A tüzes frankok alig várták, hogy támadhassanak. Ha-

marosan összecsaptak. Megindult a rettentő harc, elkezdődött a heves tusa, küzdött ember ember ellen. Keményen támadott a vitéz frank, de a nyakas ellen is megálta a helyét. Hosszu küzdelem után a frank sereg kénytelen volt visszahúzódni, de az allemánok biztos sikerrel folytatták a harcot.

Hiába reménykedett Chlodwig, serege egyre pusztult, veszni indult; hiába volt minden csele, az ellenséges tábor minig megelőzte. Végre hívatta Godomárt, hogy tőle újabb tanácsot kérjen.

Ijedten jött vissza a futár jelenti, hogy nincsen meg Godomár.

— Tán elveszett — kiált föl a király — tiz allemán vesszék, ha nem lesz meg Godomár.

Még kesereg szegény, új futár jó lélekszakadva s leverten jelenti:

— Uram király! Godomár áruló, azért pusztul a frank sereg; menekülj, uram, ha lehet.

— Hát csak ennyire tud segíteni, hát ilyen csaló az a hadisten — ordít föl megsebzett oroszlánként s kétségbeesetten kardjához kap, de mellette terem egy ifju harcos, megfogja kezét és szól:

— Uram, ne csüggedj, talán megsegít hitvesed, Chlotild és Remig Istene!

Meghökken a király, kardját földre ejti s abban a pillanatban megváltozik képe s kezét égnék emelve, inkább zokogja, mint mondja:

— Jézus Krisztus, Chlotild azt mondja, te Isten Fia vagy, megsegíted a szorongatottakat győzelmet adsz

Mennyből az angyal
Lejött hozzátok
Pásztorok, pásztorok...

Énekükhöz hatalmas kísérettel zugott, fűtyült, süvített a szél, miként Ossianál a gael királyfi-dalnoknál aki a tengernél a meredek skót-sziklaparton botjára támaszkodva lobogó ruhában, lengő hajjal, a viharral versenyre kelve zengte el ködös homályos, szomorú csatadalait.

Néhány pénzdarabot adva a Betlehemeseknek, visszamentem helyemre, a kandalló mellé, hogy tovább fűzzem gondolatjaimat. — Ajtómon egyszerre csak halk kopogást hallottam, olyat, mint mikor egy ázott, éhes madárka vergődik az ablakon s azt vihártól tépett szárnyaival csapkodja, hogy a jószívű emberek figyelmét fölhívja. Amint az ajtóhoz mentem, hogy kinyissam, egy vézna karcoska nyult felém alamizsnáért. Behívtam a kis 6—7 évesnek látszó csöppséget, akinek sovány gyermekarcából két nagy értelmes sötét szem nézett bizalommal reám.

Kérdésekre, hogy mi indította e hideg éjszakán utnak, feje lejjebb billent, köténykéje sarkát szeméhez emelve zokogás nélkül csendesén könyezett.

Aki ismeri a sírásnak minden nemét, az bizonyára tudja, hogy a csendes, hangtalan könyezést a jövőhetetlen csapás fölötti fájdalom okozza. Így sir az ötvárszöveg, az egyetlen fiát temető gazdag ember, a jeggyűrűjét visszakapott mánka s a veréstől előre félt gyermek.

Igy sir az én kis vendégem is. — Ne sirj leánykám, hiszen nem bánalok, mond meg miért sírsz?!

Biztató szavaimra végre elmondotta, hogy a Betlehemesek utját követte, remélve, hátha adnak neki azok pár fillért, de észre sem vették őt, azért kopogtatott be hozzám.

Édesapja — ki pár hónap előtt halt meg — családját nagy nyomorúságban hagyta. Édesanyja beteg, fekszik, kis testvérkéje még beszélni sem tud; otthon kenyerük sincs amivel e szent estén éségüket lecsillapítanak, vagy egy darabka fájuk, amelynek lángjánál megmelegednének. Azért jött el hazuról, hogy egy kis alamizsnát szedjen össze édesanyjának és kis testvérkéjének.

Meghatva töröltem le arcomkájáról a könnyet, odaültem a kandalló mellé, forró theát, édeségeket adva neki; majd kis kosarát megtöltve betegnek való ennivalókkal,

jó melegen felöltöztünk s a szolgáló kíséretében — ki nehéz kosarat cipelt — nekivágtunk az éjszakának.

Elég rövid, de fárasztó gyalogolás után megérkeztünk szerény kis otthonukba. A hideg szobában az egyetlen ágyon fiatal asszony fektült, kinek vonásait a bánat, fájdalom és a szenvedés idő előtt megöregítette.

Jövetelünk okát megtudva könnyezni kezdett ő is, de ezt már nem a fájdalom sajtolta ki, hanem a hála és szeretet az isteni Gondviselő iránt és az a felemelő tudat, hogy a Mindenható sohasem hagyja el a benne bízokat, ha néha késik is segítsége.

Néhány perc múlva vidám tűznél melegedtek a gyermekek a kis karácsonyfát és édeségeket nézegetve, amit a Jézuska küldött számukra.

Rövid idő múlva az édesanyától elbucszva — miután némi segélyt is hátrahagytam — távoztam, megígértem, hogy ismét visszajövök s orvosra bízom egészsége helyreállítását.

Igértelem betartottam, az asszony anélkülözés helyébe a megelégedés és boldogság költözött.

azoknak, kik bened biznak; alázatosan esedezem oltalmadért. Ha most győzelemre segítesz ezen ellenségem fölött, akkor én is hiszek bened s nevedben megkereszteltetem magamat, mert én segítségül hívtam az én isteneimet, de ők becsaptak, nem segítettek: én azt hiszem tehát, hogy ők tehetetlenek, miután nem segítenek azokon, kik nekik szolgálnak. Téged hivlak tehát segítségül és én hinni akarok benned, csak szabadíts meg előbb ellenségeim kezeiből!

És Krisztus meghallgatta a pogány imáját.

A kétségbeesett frankok, királyuk parancsára, új támadással estek neki az ellenségnek, majd színelit futással visszahúzódtak. Az ellenséges allemán sereg biztos győzelem reményével indult a hátrálók nyomába, de ezek hirtelen fordulattal ügyesen rájuk csaptak. Az ellenséges táborban erre fölbomlott a rend s az ellenséges csapat menekült, amerre csak lehetett. Megfordult a csatakép. Chlodwig győzött, mire az egész allemán sereg eszeveszett futásban keresett menedéket.

A csata döntő volt. Az áruló Godomár is elesett. Gyors futár ment Reimsbe tudatni a győzelmet és Chlodwig csodálatos megtérését.

Mire a frank sereg hazatért, a természet újra változott. Fehér köntöst öltött magára az öreg föld, hisz nagy ünnepre készült, közelgett a karácsony a kedves békeünnep, amelyen Chlodwig bocsánatot, békét kívánt nyerni a világ egyetlen, jóságos Istenétől.

*

Igy voltam én is egyszer a Mindenható akarátának gyarló eszközlője s így adtam én vissza két gyermeknek nemcsak a szerető édesanyát, hanem a kis hajlékba a meglegedést és boldogságot.

Ez volt az én legboldogabb karácsonyestem, mert annál nincs nagyobb boldogság, mint azon tudat, hogy egy szenvedő telebárátunknak letöröltük könnyeit.

S. M.

Titokzatos érzés.

— A „Németújvár és Vidéke” eredeti tárcája. —

Ketten voltak a szobában. Egy leány és egy ifju. Huszonkét tavaszt ért meg a két fiatal élet. Szívük teive volt a lelki vonzalom legtisztább ideálijzusával. Gondolataik találkoztak és megértették egymást. Mégis úgy gondolták sokszor, hogy nem érdemes élni, mert az élet csak egy folytonos küzdelem és szenvedés azoknak, kik nem születtek gazdagoknak és akiknek nem ragyog fel soha a szerencse csillaga. Ilyenkor sokáig szótlanok és kedvetlenek voltak. A leány könnyebben tudott felejteni. Őt még nem érték csálódások s így hirtelen támadt

A frank királyi palotából díszes menet vonult Krisztus egyházába. Elül a papság fényes, egyházi öltözetben zenekísérettel méltósággal halad; az ország főurai ezek ünnepi díszben, vezetők: a majordomus, a palotagróf s a kamarás kék bársonyruhába öltöztek.

A négyszög közepén a győztes király lovagol büszke, fekete paripáján. Csak úgy csillog drága ruhája a sok arany-ezüst ékeségtől, fejét babérokoszorú ékesíti. Méltósággal ül drága paripáján, nem mint büszke hadvezér, hanem mint Krisztus elszánt katonája, ki mint egy második Constantin, örömmel halad a lélekfeszítő keresztút felé. A király jobbán boldog neje, a jámbor Chlotild, balján pedig bájos huga, Andifleda, mindkettő mirtuszoszorokkal ékített fehér selyemruhában délcegen üli meg a lovat.

Fenséges látvány tárul elénk a földszített templom kapujában. Ott áll Remigius az egyház buzgó főpásztor s boldogan várja az érkezőket. A főpap megjelenése hódító. Férfias arcáról, mint mindig, úgy most is vidám nyugodtság tiszteletet parancsoló szelidség tükröződik le. Ezeknek hatását csak emeli gyönyörű főpapi ruhája.

A sereg megérkezik. A boldog főpap örömmel vezeti a királyt és fényes kísérettel a keresztelő kúthoz. A templom fénye leirhatatlan; a hatalmas falakat drága szőnyegek s ragyogó függönyök ékesítik, a királyné jóvoltából déli virágoktól pompázik az egész épület; minden részét gazdag

gyertyafény s kellemes tömjénillat árasztja el.

A vad harcokban edzett király elragadtatással kiáltott föl e látványnak hatása alatt:

— Uram! ez-e a mennyeknek országa, amit ígértél?

— Nem, fiam — felelé a jámbor főpap — ez csak árnyéka a boldog hazának, amelyet Krisztus az őt követőknek jutalmul ad, ez csak az ut, mely oda viszen.

Buzgó ima után megkezdődött a keresztelési szertartás.

— Hajtsd meg fejedet, büszke Sicamber, égesd el azt, amit eddig imádtál: s imádd, amit eddig elégettél kiáltott föl emelkedett hangon a jámbor főpap s a büszke Sicamber hűséget fogadott Krisztusnak.

Ez a Chlodwig békeünnep.

KOVÁCSIK GYULA

temetkezési vállalata

KÖRMEND, BERZSÉNYI UTCA.

Elvállal mindennemű temetkezést a leg-egyszerűbbtől a legnagyobb igényeknek megfelelően. Hulla szállítások eszközöltetnek.

Sürgőnycim:

KOVÁCSIK, KÖRMEND.

MEGHIVÓK

TÁNCMULTSÁGOKRA CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOSAN KÉSZÜLNEK

:: LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. ::

érzelmeit más érzések váltották fel az élet mélységeiből...

Az ifju feléje nézett s szelid, gyermekded arcáról leolvasta a leány az igazságot. Efeletti meglegedésében a leány jókedvűen mosolygott és nagy, mélytűző szemével belenézett az ifju két barna szemébe. Az a két ragyogó leányszem titkos rajongóvá tette azt a szegény ifjut... Azt hitte a látás hatása alatt hipnotikus álomba merül, melyből nem tud felébredni s ha mégis felébred, szive és lelke fel fog áldozódni a szerelmes oltárán... Mikor egyedül volt, sokat gondolt a leány szép szeméire, rózsás arcára és mosolygására. Álmaiban látta és beszélt vele. Ha nyugtalan és levert volt, eszebe jutott a leány. Napközben mindig csak ő reá gondolt s boldog volt, ha látta valahol feltűnni az esti fényben csillogó utcákon, ahol karcsu, plastikus testű simuló kosztümjével úgy festett, mint egy parisienne... Az ifju nem tudta érzéseit mire vélni... Miért gondol szüntelen a leányra? Hisz, ha meg fogja tudni, hogy szereti, ki fogja nevetni és még ostobaságnak is találja szívének leghatalmasabb érzéseit. Fellette magában a kérdést: Vajjon gondol-e ő reá a lány? Van-e szive,

melynek melegével tudja szerelni azt, aki ő érte harcolni fog és elkövet mindent a jövőnd boldogságért, amit eddig egyikük sem találhatott meg... És az ifju egy elhagyott, csendes szobában és íróasztal fölé hajolva tönödött kérdéseinek addig, míg elérzékenyült, szemében könnyek gyűltek össze és végig szaladtak halovány arcán. Az a néhány könnyecsepp, melyről a leány nem tudott, talán megindították volna a szívét, ha elébe hullnak, a lábai elé a porba...

Az ifju, ki soha azelőtt nem szeretett senkit s nem tudta mi a szerelem, belátta, hogy igenis, van érzés, mely nagyobb mindennél és tud igazán szeretni valakit, egy barna hullámos haju leányt, aki az ő bálvány, génuszsa, álmainak eszményképe és mindene... Az ő szive egy angyali szív lehet, melyben kételkedni bűn volna. Jóhága határtalan és örökké tartó, mint a lélek halhatatlansága...

Sötét felhők szálltak tova a magasban, az udvaron a lombhullatott fák pusztáibaiban megakadt a decemberi szél, megvárta őket kíméletlenül és tovább rohant. Az örökkévaló fenyőfák éles suhogása, mint a természet fájdalmas sirama hallatszik a

Az első Ismeretterjesztő előadás.

A «Németújvár és Vidéke», mint a kulturális törekvések buzgó és szorgalmas harcosa az önművelődés és az általános műveltség terjesztésének egyik leghatásosabb eszközét, az «Ismeretterjesztő előadások» rendezését városunkban magára vállalta.

Az első előadás e hó 21-én, délután 5 órakor lett megtartva a Németújvári elemi iskola egyik termében és pedig igen szép számú közönség előtt. Beigazolást nyert, hogy nálunk csak a kezdet nehézségein kell átjuttatni a dolgokat és akkor már itt nálunk is támogatásban részesül és pártfogásra talál minden szép és hasznos, nemes törekvés.

Az előadáson szép számmal jelentek meg a hölgyek, de a férfiak többen lehettek volna. Hisszük, hogy a további előadásokon mindig fokozottabb és nagyobb mértékben fog megynyilvánulni az érdeklődés és munkánk, fáradozánk tényleg nem fog eredménytelen és sikertelen lenni.

Az első előadáson szerkesztőnk, dr. Csaplovics Elemér üdvözölte a megjelent hölgyeket és urakat, majd röviden esett az előadások fontosságát és örömet fejezte ki a közönségnek szép számú megjelenése fölött. Ezzel átadta a szót az első előadónak, Pater Agnell lapunk munkatársának, ki «Legérdekesebb lényről» címe alatt magasszárnyalású, mély gondolkodásra való, szép és hatásos, felette tanulságos előadásért tartott. Lelkesen ünnepelte előadása végén a közönség a szép előadása jutalmául. Az előadás után dr. Csaplovics Elemér, úgy a «Németújvár és Vidéke» nevében de egyszerismind a közönség nevében is köszönetet mondott az előadónak; megköszönte a közönség

szíves megjelenését. Ezzel véget ért az első előadás.

Január hónapban az előadások ismét folytatódnak. Esetről esetre lapunkban nyer értesítést a közönség az előadások napja felől.

Gyermekjátékok karácsonyra.

Itt van a karácsony, a szép, a kedves karácsony, mely nemcsak a hó fehér pillangóival lepi meg a világot, hanem a kis gyermekvilág orcáin az öröm szép piros virágait fakaszlja.

Istenem, milyen boldog az a ragyogó csillogó karácsonyfa, ezernyi cscescebecsével, ragyogó lángjaival, aranyos díóival, mosolygó babáival és kedves meglepetéseivel.

— Ah, azok a meglepetések, azok az ajándékok, azok a játékok!

De hát tudnak-e önkök játékot választani? Gondoltak-e valaha arra, hogy a gyermekjátékok választani kell? Nem soha! Csak úgy vaktában szoktak vásárolni, amit éppen a játékkereskedő ajánl; ami éppen divatban van, ami éppen kezük ügyébe akad.

Pedig ez nagy igaztalanság! A játékok megválogatása nem olyan könnyű dolog! Sőt nehéz, nagyon nehéz feladat.

Csak egy igazi, egy jó, egy valódi játék létezik: a szegény gyermekek játéka! Igen, igen, az igazi játékot, a valódi gyermek játékot csakis ott kaphatják önkök az olcsó bazárokból. Itt van a gyermekek paradicsoma. Vajjon mit is értenek meg a gyermekek a tulhajtott, mesterséges drága játékokból.

Hissen ezeket a szalondarab játékokat önkök nem is a gyermekeknek veszik... Azokat a drága játékokat csakis önkök értik meg s így csakis önkök találnak bennük gyönyörűséget.

Igen kérem ezen játékok szépek, gyönyörűek, csodálatosak, de csak nekünk. Hanem a gyermekeknek! azoknak a kedves kicsinyeknek.

Mit ér ha önkök vegyül csak például, zenélő dolgokat vesznek kedves gyermekeknek, melyek ábrándos melódiát játszanak. Értik is ők ezt. Egész más nóta kell ezeknek. Az a nóta, melytől kis bokájuk önkénytelenül táncra perdül. Pl. Mikor masírozunk kapitány uram!

Mit ér nekik az a lila és a lila...

játék, melyhez nem szabad hozzányulniok! nehogy összekuszálják a finom selyemruhát a gondtal formált frizurát, nehogy összetörjék a várat...

Olyan játék kell a gyerekeknek, melyet földhöz vághatnak, összetörhetnek, hogy azután megcsontkivabábráljanak vele tovább: ez az igazi, a valódi játék, a szegény gyermekek játéka.

Nem akarom felsorolni s leírni ezen játékokat hisz láthatjuk őket csak be kell lépni az olcsó bazárokból Paprika Jancsi, krampuszok, dobozok, konyha edényekkel, gőzös, bárkák, ólomkatonák, juhászokkal sorakoznak egymás utánban az ily bazárokból. De ki tudná felsorolni a gyermekvilág mindama boldogságait, melyek az ily bazárokból felhalmozva vannak.

Nem, nem azok a drága holmik, nem azok a finom cscescebecsék láttára gyuladnak ki a kis arcok; azok az egyszerű kis játékok, melyeken mi is olyan jól mulattunk gyermekkorunkban, képezik az igazi boldogságukat.

Halmos Ferenc.

Karácsonyi töredékek.

Irta: Ehrlich Jenő.

Kövére pihék letjenek táncot a levegőben; lassu keringőben közelednek az anyaföldhöz, hogy a szunnyadó természetén végignyuló hófehér halotti lepelel egyesüljenek.

A házak előtt a levelektől megfosztott kopár akácok koldussá vált, zizegő ágai között süvítve tör utat magának a szél s megtépázva a galyak friss takaróját, könnyit a fák hóterhén.

Az ablakokra jégvirágokat festett a fagy s ahány gondolat támad a szemlélő lelkében, annyi féle alakot vél felfedezni a természet groteszk rajzai között.

Esteledik. Az utcákon teljes némaság honol s csak elvéve surran el az ablakok alatt néhány megkésett alak. kabátja gallérját feltúrva egészen a füle hegyéig. A szűz hó ropogva málik széjjel a nehéz léptek terhe alatt.

A korcsma ma üresen szomorkodik; távol van a zajos vendégsereg és csak az ivóban, nekiborulva a piszkos asztalnak busong valami iparos ember. Tagbaszakadt, csapzott haju férfi, akinek barázdás képéről nem nehéz leolvasni, hogy lelkében sajgó szemek izznak Elmerülve indulataiban,

szélben. Az ég kék azurján olykor vékony fellegek kusztak át s az ég úgy látszott, mintha áttetsző fátyol borított volna rá a tengerek összesűrűsödött párázata. A leány réveteg nézése a fekete fellegeken nyugodt és csak akkor szólalt meg, mikor az ég haragos kékségéből egy kis részt füstán látott és ekkor az ifju vállát érintve, köze hajolt hozzá, oly közel, hogy az ifju érezte lángoló arcának melegét, szemének égető varázsát és boldogan leste a leány rózsa ajkát, mely lágyan, csendesen sugta oda neki: látja ott azt a kékséget a fellegekben?... Az ifju, mintha lethargiából eszmélt volna, felnézett a felhőkre és rátalált arra a kék foltra, amit a leány neki mutatott és meggyőződésszerűen mondta: igen, az ott az ég tükre, a felhő képződése nem teljes s a hiányzó részen át mindaddig látható lesz az a kék sáv, míg egy újabb felhőreig rá nem borít a szél változó iránya. A leány helyeslőleg egy szemjattékkal reagált. Abban a szemjattékban benne volt egy szende leány-lelek kitalálhatatlan, mistikus érzése... S az ifju meg volt semmislülve attól a bájos, sokatmondó szempártól és gondolatainak sulya alatt majd összeroppann próbára tett lelki ereje és úgy érezte, hogy jreiben

össze-vissza kezd folyni a vére... Mi ez? kérdezte magában Álom vagy kábrázat? De bármí legyen is, uralkodni fog érzéseim, mert a szív hangja sokszor a végzet, a boldogtalanság uttorója s ha le tudja győzni önmagát, akkor valóban erős karakter, amelynél fogva higgadt és átszettelmtt temperamentummal bizton haladhat a boldogság útja felé...

Az ifju titokzatos érzéseitől nem tudott szabadulni. Menekülni próbált előlük s mikor érezte, hogy hasztalan minden fáradozása, önmagával tehetetlen és szívével nem tud szabadon rendelkezni, úgy, ahogy maszk szokott, mint egy meggyőtt, agyonkínzott, sensibilitásaitban vergődő individuum, amerre járt, viitta magával az ő misztériózus érzéseit...

Az élet monotoníaa az ifjut felejteni küldte... Felejteni oda, hol nem ismerte senki, idegen népek közé, hol nem szólt hozzá egy árva élő lény sem és hagyják menni a maga után... És mi lett az ifjuval? Csendben elment messze, szebb tájak felé felé, ahol az élet virult és vidámak voltak az emberek... Elment, mert hitte és remélte, hogy az ő érzései egy szebb nazában megváltoznak és lelke többé nem

log fájni... Meggyógyítják majd titkos erők, amik ott keletkeznek és sytínek meg a messziről jövő szelek tovasiető, lenge szárnyain...

A nap aranyos ragyogása egy reggelen a tengerparton taláta az ifjut, é mint nézte a hullámzó beláthatatlan, végtelen nagy vizét. Körötte csend volt Nem messze tőle sűrályok röpködtek körül a tengerből kiálló sziklákat és időközönként lecsaptak a tenger színére szákmányaikért. Hajók jöttek és mentek. Vitorláikat lengtette a szél. Halászkok eveztek itt-ott a partok mentén. Csónakjaik úgy látszottak, mint apró lélekvesztők, melyeken egész életüket ott élék le az Adria tajtékozó habjain...

Az ifju fehér kavicsokat dobált a tengerbe és sokáig elgyönyörködött a vidék panorámáján. A természet szépségei azonban nem elégtiertek ki. Lelke mégis másutt járt. Képzletben maga előtt látta azt a szép, kedves arcú és angyali lelkű leányt, akit ő nem bírhat és aki őt sohasem fogja szeretni...

Victoria Regia.

mereven bámul az előtte döngő boros palackra, olykor-olykor rövidet húzva a savanyu nedűből.

A vendégfős bent ül családjánál, már egy párszor kitekintett s meg-megáll a benyíló küszöbén, hogy utolsó vendégét távozásra emlékeztesse. Az sieve felhőpinti a bormaradékot, fizet, s jóéjszakát mondva kivetődik a sikos járdára.

A gazdag díszes otthonában s a szegény ócska viskójában egyaránt meleg a hangulat. Néhány órára minden panasz és keserűség elnémul és az ünneplő szívek szeretetben forrnak ma össze. A kicsinyek vig kacagása kicsap az utcára s mámorossá vált gyermeki tekintetek szegeződnek a karácsonyfára, amely alatt megvalósul most a kis lények álma.

A faluvégén vándorlegény halad; a szomszéd községet kell még az este elérnie, azért gyorsított iramban törekedik előre. Már messze jár, amidőn távoli, Istent dicséző ének accordjainak néhány foszlánya elhatol fülehez. Megáll, figyel, aztán ájtatosan lekupja süvegét, miközben kérés baljával egy előtört könyecsepet morzsol szét zemei között. Felsőhajt és továsiet Neki sincsen karácsonya...

Az ünneplő csendből néhány bős komondor mérges kalfantása kihallik még, aztán elfaradva, a kutyák is beleunnak az éjjeli társalgásba.

Csend borul az egész minenségre...

VALÓDI EZÜST

Világhírű párisi

Christofle ezüst

eredeti

BERNDORFI EZÜST

evőeszközök és művészies

DISZTÁRGYAK

piazar választékban

DUKESZ FERENC

SZOMBATHELY

TELEFON 347 INTERURBAN

Kiss Károly

kőfaragó és szobrász

Körmend, Rákóczy-utca 23.

Készít és nagy választékban

raktáron tart mindenféle

siremlékeket

szobrászati műveket a leg-

egyszerűbbtől a legfinomabb

és legmodernebb kivitelig.

Olcsó árak! — Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!!

HIREK.

— A karácsonyi ünnepek alkalmával kedves olvasóinknak igen boldog és kellemes ünnepeket kíván a

Szerkesztőség.

— Lapunk legközelebbi száma 1914. évi január hó 1-jén fog megjelenni. Ezen számunk is terjedelmesebb lesz, mint a rendes számok szoktak lenni.

— A „Németújvári és Vidéke“ karácsonyi száma. Lapunk karácsonyi száma 10 oldalnyi terjedelemben jelenik meg. Ezzel bizonyoságot akartunk adni és nyújtani, hogy a mi részünkről munkára, mindenre készen állunk és készen vagyunk, hogy kedves olvasóközönségünknek nyújtsunk, amit csak lehet. Lapunk mai számába szerkesztőnk felkérésére többen irtak dolgozatokat amiért ezuton is ösztinte köszönetet nyilvánít lapunk. Dolgozatot irtak: Sz. M. (az első nő, ki lapunkba irt, és erre bünhék vagyunk) Pater Agnell, Könczöl Antal, (Kupfalva) Mujzer Béla, (Szombathely) Farkas Zoltán, (Szentelek) Ehrlich Jenő. (Budapest) Halmos Ferenc (Orbánfalu) és szerkesztőnk Verset irt: Abrudbányai V. (ánév) és Kuntár József.

— Személyi hírek. Herbst Béla gyógyszerész hosszabb szabadságáról, melyet kolozsvárot töltött, e hó 23-án érkezett haza. — Haám Arthur, Haám Gyula gazdasági tanácsos fia szülei látogatása céljából 2 hetet töltött városunkban. Ezen idő alatt részt vett a Dr Sik Lajos ügyvéd által rendezett vadászatokon.

— Eljegyzés. Herbst Adolf dr. cs. és k. törzssorvos eljegyezte Geszich Paulát, Budapesten. Gratulálunk.

— Karácsonyi kiosztás. A németújvári elemi iskolában a szegény gyermekek részére a téli ruhák és ajándékok kiosztása e hó 24-én délután 2 óraker lett megtartva ünnepély keretében. Ugyanekkor került kiosztásra Rosenthal Ignác 5 darab 10 koronás aranya is, melyeket a magyar nyelvben kiváló eredményt elért tanuló jutalmazására adott. Ugyanazon nap délután 3 óraker volt a németújvári ovodában is a karácsonyi ünnepély, mindkét ünnepélyről jövő számunkban fogunk beszámolni.

— Jótékonyág. Göndöcs József, sírmei malomtulajdonos olvasta lapunkban, hogy a szegény gyermekek felruházására 93 kor. 10 fillér jutott az ifjuság által rendezett multság jövedelméből. Nemesen érző szíve arra indította, hogy szerkesztőnknek 6 kor. 90 fillert beküldjön azon célból, hogy azt a 93 kor. 10 fillérnek 100 koronára leendő kiegészítésére fordítsa. A beérkezett összeget szerkesztőnk eljuttatta az iskolaszékhez. A szíves és nemes gondolkodású adakozónak igaz köszönetet nyilvánít az ifjuság.

— Halálozás. Beness Sándor kir. járásbíró, ki ezelőtt egy félévvel lett áthelyezve a németújvári kir. járásbíróshoz, hosszas szenvedés után december hó 20-án, reggel 4 óraker, elhunyt A holt tetemeit e hó 21-én szentelték be és 22-én szállította a család Komáromba, a hol örök nyugalomra helyezik. Mikor közibétek jött, már beteges volt, — és most erőt vett rajta a betegsége. — Ithagya egyetlen leányát és szerető rokonait Öszinte részvétellel vették körül tisztelő koporsóját és szívből kívánta mindenki, hogy: „Békeben nyugodjék“!

— Táncmultság. A „Németújvári Szépiítő Egylet“ 1914 évi, január hó 11-én a Korona vendégio emeleti termeiben táncmultságot rendez. A meghívók rövidesen kilesznek küldve.

— Hajtóvadászat. E hó 14-én és 21-én hajtóvadászat volt dr. Sik Lajos ügyvéd olsómedvesi és sándorhegyi vadászterületén. Mindkét vadászat szép eredmé-

nyel járt: az első 3 óz és 16 nyul; a másodikon 8 nyul esett.

— Kér elem. Alulírottak ezennel tisztelettel felkérjük Németújvári nagyközség és vidéke mélyen tisztelt polgárait, hogy a szokásos újvi üdvözletek írásbeli tolmácsolása helyett ez irányban fennálló kötelezettségüket a Németújvári Szépiítő-Egylet alap javára szolgáló szíves adományokkal megváltani sziveskedjenek. Önmagukat — kérelmünk szíves meghallgatása esetén — fáradságtól kíméljük meg, nemes célunkat szolgáló egyletünket pedig újabb támogatásban részesítjük ezáltal. Az esetleges szíves adományokat jelen lap kiadóhivatala készségesen elfogadja s nyilvános elszámolás mellett rendeltetési helyére juttatja.

A szépiítő-egylet választmánya.

— Sikerült vizsga. Dr. Török Miklós, Dr Török Domonkos Németújvári orvos fia a budapesti ügyvéd vizsgáló bizottság előtt a napokban tette le az ügyvédi vizsgát és az új törvény által meg követelt 2-évi helyettes ügyvédi idő alatt Budapesten lép irodába.

— Multság Körmenden. A „Körmendi Irodalmi és Dalos egyesület“ e hó 26-án a Korona szálloda nagytérben Bog-nár Laura, Dienes Irén. Ebenspanger Gizzi és Vilma, Hering Boriska, Illés Karolin és Riza, Neu Kata és Petrizilka Irma urleányok közreműködésével műkedvelő előadással egybekötött zártkörű táncmultságot rendez. A multság pont 8 óraker kezdődik.

Legszébb képeslapok Bartunek Béla papírüzletében kaphatók.

— A Szenteleki Takarékpénztár r. t. tőke emelése. A Szenteleki Takarékpénztár r. t. december havi közgyűlése elhatározta, hogy eddigi 90000 koronás alapitőkéjét 600 darab új száz korona nagyerdemű részvény kibocsátásával 150000 koronára emeli fel Ezen művelet keresztülvitele után az intézet saját vagyona 270000 korona lesz. Ezen alapitőke emelése az intézet ürvendetes fejlődése tette szükségessé; különösen betétállománya emelkedik erősen, mely már körülbelül 1.500000 koronát tesz ki. A Szenteleki Takarékpénztár eddig is a legjobb nevű vidéki intézetek közé tartozott s így ezen tőkeemelés csak gyarapítani fogja jó hírnevét és a nagy közönség bizalmát.

— A körmendi kereskedő ifjak önképző köre folyó hó 20-án este megtartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy az idei farsangot egy meglepő és nagszerű kabaréval egybekötött táncmultsággal fogja fűszerezni máris igen nagy az érdeklődés e fényesnek ígérkező multság iránt, s mint értesülünk az egylet agilis és tehetséges vezetősége máris nem sajnálja a fáradságot amit kifejti — az estély erkölcsi sikerének — elnyeréséhez. Rövidesen már közölni fogjuk a szépek ígérkező programnak sorozatát ép ugy a napot, amelyen megtartatik.

— Üzletáthelyezés. Bartunek Béla lapunk kiadója, könyvnyomdáját a régi és eddigi helyéről áthelyezte a gróf Draskovics-féle új épületbe és így a „Németújvári és Vidéke“-nek szerkesztősége is itt talált új otthonra. Egyuttal pedig a könyvnyomdát kibővítette könyv- és papirkereskedéssel. Az új üzlet szép, izléses berendezésű és gazdagon fel van szerelve Kapható mindenféle nyomtatvány, akár ügyvédi íródak, akár takarékpénztárok részére. Teljes iskolatelszerelések, táskák, könyvek, fűzetek, írónok. Szóval mindennel, amit csak kívánhatunk egy modern könyv- és papirkereskedéstől mindezzel bír és el van látva az új üzlet.

Különösen pedig nagy a választék modern, szép képeslapokban.

— **Verekedés.** Hafner József német-hidegkúti lakos a napokban a felsőújlaki korcsmában szóváltás közben Tausz Ferencet karba szúrta. A csendőrség a szurkáló bácsit feljelentette.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte Paszternák Bertalan pinokci lakosnak, hogy vezetéket nevét Csányirra változtassa.

— **Karácsonyi szünet.** A helybeli római kath. elemi iskolában a karácsonyi szünet e hó 23-án kezdődött és tart bezárólag január 3-ig. A nagyobb tanulók, kik középiskoláikat máshol végézik a karácsonyi szünetekre már hazajöttek. Népesebb és élénkebb az utca megérzik rajta a diákok itthonléte.

— **Időjárás.** A tél a maga pompájával és szépségében jelent meg. Gyönyörű napjaink vannak, de bizony sokan lehetnek tanúim, hogy még szebbek az éjszakák. Nappal a hideg levegő és a napsütés igazán kellemesen vegyül és éjjel a hold fény és csillagos ég teszi néha erős hideget is kellemessé. Ha az utolsó pár napról hetünk, akkor nagyon szép napok lesznek a karácsonyi ünnepnapok. Bár ugy is lenne

— **Névjegyet,** levélpapírt, borítékot izléses kivitelben jutányos áron készít Bartunek Béla könyvnyomdája.

— **Kőfaragászati és szobrászati munkák** beszerzése előtt tekintse meg Kiss Károly körmendi szobrász- és kőfaragó telepét.

— **Esküvőre,** eljegyzésre és bálakra meghívókat jutányos áron csinos kivitelben készít Bartunek Béla könyvnyomdája Németújvárott.

CSARNOK.

A HUSZÁR ÉS A BAKA.

Stellungba kommanderizta vitéző Kuntár József a főherceg Ernést nevével viselő 48. szorgalmazozó örökre felejtethetien 2 posztócillagos vitéze. — Grác 1879.

Éljen a katona, az árgyélusát éljen!
Igyunk pájtás annyit, belénk alig férjen.
Szólának egymáshoz a huszár és baka,
Melyik nagyobb vitéz, arról folyt a déta.

Mindenik nagyot huz az öblös korszóbi
Szórájk vitézségük, csakugy kurássóbi
Rákezd hát a huszár, mert ő öregebb volt,
Röfös bajsza ki volt erősen szubickolt.

Teremtette baka hallgass most ide rám,
Ugorjék ki szemem, forradjon be a szám,
Ha én most tenéked igazat nem mondok,
Töröm a zuzdat, avagy tán hazudok?

Hogy én vitéz vagyok, kérdened sem szabad,
Mert ahol csak ellen szemem elé akad,
Levágom egy szálíg, legyen akár óriás,
Vagy éppenséggel serpenyön sült tojás.

De mit is beszélek, félre a tréfával.
Szembeszólok biz én akár 10. bakával.
A kardom aprítja, lovam pedig rugja,
Szörnyű karabélom felkötök kioltja,

Ez pedig csak tréfa; ha nekitűzsedem
Bizonyisten győzők akár egy ezredem.
Mert én huszár vagyok, Testem lelkem huszár
S huszár a bakának mindig felette áll.

Eszem a szentédet, cakomppakos baka,
Többet ér náladul huszár sarkantyúja,
Hát még aztán lova, zsinoros dolmányja,
Dallás terméteben, szép vörös nadrágja.

Vigyen el a manó, vág közbe a baka
S a huszár-nak rögtön ellőtt a száva.
Menyüörges lóbogós mennyik csapjon agyon,
Ha el nem takarodsz utad megmutatom.

Most a huszár hallgat a baka folytatja,
Én vagyok a világ legjobb katonája
A magyar Hadurnak vitéző anygala
Menyücsékek lányoknak szívük kívánása.

Harcmezőre szálván lövök, szurok, ütök,
Fegyverem szüntelen, mint villám ügy dörög.
Halálót nem félek, mindig elől megyek
Ha megáll az ellen, bátran szuronyt szegzek

S elkialtom magam, hajrá hős vitézek
Utánam rohanjon minden bátor gyerek.
S néhány perc múlva a vérmező tisztja,
Elhullott az ellen, mert győzött a baka.

Ha kihuz a baka, biz akkor neked: Ruht!
Mert kihuzni csupán a magyar baka tud,
Ki is nézne huszárt, amikor bakát lát
A lány is csak azt mondja, huszárt nem, csak bakát.

Egy szó annyi mint száz, a bakának nincs párja
Ő az egész világ első katonája
Aztán jön a csizma, rongyos, de nagyhatár,
És csak véges-végre a löszagos huszár.

Hátmost huszár pájtás, értetted mit mondtam?
Én vagyok az első s mást ne is szólj rólam.
Mert ha rám megegyesz a szadat felnyitod
Itétem duplán cifrában meghallod.

Most veszem csak észre, mennyire tévedtünk
Midőn egymás felett itéletet tettünk
Hisz hadiak vagyunk, hozzá még magyarok.
Igy hát hogy lehetnének egymásra agyarak.

Bármely fegyvernemhez tartozunk is tehát
Egy királyt szolgálunk és egy drága hazát,
Adsa ide kezéd, legyünk jobáratok,
Tartsunk össze mindig, bakák és huszárok.

Éljen Ferenc József a király, az apánk,
Éljen Magyarország, jó anyánk szép hazánk.

Panasz.

Irtó: Farkas István, tart. fregattzászlós.

Violetta,
Emlékszel-e?

Fiatal gyermek voltam, mikor megismertelek. Fiatal, lángoló szívű, szerelmes... emlékszel-e, mikor gyönyörű karjaidon nővéred apró Rítuskájával pillantottál meg először életemben... nyár volt, meleg volt...

Ah, azóta hány meleg nyár mult el... de mennyi!

Emlékszel-e?

Forró vasárnap délután jelentél meg először pályafutásomban, mint egy üstökös. Feltartottál száguldu pályámban s letaszítottál s semmisébe, azért, mert szerettelek. Messziről jött fecskék énekeltek láng dallamokat fölöttem a lugastetlőn... kék színben ragyogott a mennyboltozat, virult minden... az én szegény, elhagyott lelkem is...

Egyedül tanultam a zöld lombok közt... mert diák voltam akkor... rajongó, szerelmes diák...

S akkor abban a néma csendben nyitottál ki édes újvid azt a szines üveges kaput... Elvoltam mélyedve, de jól halottam azt a megszokott csikorgást... felnéztem s megláttalak...

Oh, bár vakultam volna meg abban a percben...

Nővéremhez jöttél látogatóba, Moeris Mellel zihált a fáradtságtól s illatos kendőcskéddel lágyán törtél le Rituska arcáról a veritéket...

S én, mint egy álmodó, csodáltalak...

Emlékszel-e még arra a délutánra?

Az utcán hangos zöreiljet siettek az emberek a szabadba... valahonnét egy mélabus hegedt akkordjait hozta a szellő

A napokban lelelted a gyermeket s rendbélhozad hajad és öltözéked. Oh, ha tudtad volna, hogy már akkor rajongtam érted... pedig akkor láttalak először.

Cipődről letörtél a port... azután az udvarba léptél...

S én dobogó szívemre szorítottam kezemet... féltem, hogy észreveszel...

Ugy tettem, mikor odanéztél, mintha nem láttalak volna... Nővérem ott ült a kis keriben egy orgonafa tövében. Elébe szaladtál, de észrevettem, hogy megnéztél engem...

Oh, mily boldoggá tett az a pillantás...

Azután leültél te is az árnyékos padra s beszélgettél Matildával... s olykor révedező szemeid a lugásra is vetődött...

Emlékszel-e?

Később nővéred is jött s akkor bementek... én meg odacsaptam a könyvet s ledőltem a padra... álmadoztam a jövőről.

Ah, bárcsak álmodtam volna végig... hogy mit szenvedtem!

Estefelé megismerkedtünk... mikor kimentünk sétálni a P... rí utra... remegve nyujtottad elém apró kezedet s én könnyezve az örömtől leheltem arra forró csókomat...

— Nem szabad... nem szabad —
suttogták vérpis ajkaid... emlékszel-e?

S mond, hogy történt az, hogy a sétányon egyszerre elmaradtak tőlünk a többiek s egyedül, hallgatagon sétáltunk tova a ropogó homokon?

Rózsaszín ruhád illata s pillantásaid tuzé elvette minden eszemet... Ah, ha nem lett volna ott senki, már az első délután vallottam volna be neked oly forró szerelmemet...

Azután odajöttetek lakni, abba a házba. Én odavoltam a boldogságtól; de játszottam a közönyöset, hidegen, érzés nélkül, de ne tagadd, hogy az első pillanatban észrevetted rajtam mindent...

Akkor kezdődött egy regény, amely tragédiával kellett, hogy végződjön...

Másnap kedves játékkal a diabolóval növeltél bennem a szerelmet... Mily édes voltál, mikor azt az orsót feldobtad és néha ugrottál is hozzá egyet...

Miért nem könyvitel meg sorsomat egy szavaddal, mikor vártad minden pillanatban, hogy lábaid elé borulok s elmondok mindent, hűen; hogy éleluralom néked minden titkomat, édes Violettám!

Középsőbe jártam s januárban megbustam öböl. S Te megudtad azt, megfeddtél s megígértted velem javulásomat. Igen, igen! akkor már Te is éreztél... S amig Te otthon takarítottál, én tanultam szorgalmasan. Ama egy szavad többet ért minden verésnél, az a szó nem hagyott nyugodni többé.

S júniusban átmentem. Te örömmel vetted tudomásul a hirt s szemed csillogása Istenem, ha tudtad volna, hogy minden mosolyod vasláncokkal köt hozzád...

Emlékszel-e, mennyit néztelek, mennyit onostam utánad... Oh, hányszor állottam ott ablakomban, mely szembenézett a tieddel. S hány éjjel álltam ablakod alatt... habár semmitsem láthattam, semmitsem halottam.

Mikor is volt az hogy először kísértetek haza...? Már tudom. Te ott voltál a N... r boltban, én a városból siettem haza egy hatalmas csomaggal s találkoztunk...

S elkísértetek. Oh, ha tudtam volna, hogy az az ut a szerencsétlenséghez vezet!

Elmult a nyár, s nemsokára hideg zuzmarával fődte be a Mindenható a földet. Jöttek azután a sívító szelek, a dühöngő hóviharok, de az én szívembe az örökös tavasz virágai törtek felfelé

akkor már elérült mindent!

Hiába tagadod, akkor szeretél engem!

A télen lánciskolába jártunk. Emlékszel-e arra a négy emberre, akik rajtam kívül körülvettek? S azt hiszed, féltettek? Nem! Hisz tudtam, hogy most nem szakad el a lánc, amely szívünket összeköti!

Ritkán mehettem fel szalonba, akkor is elvoltam foglalva. Ah, micsoda kavardás lett azok között, mikor a szezon a végét járta! Mikor lehetett, vártalak ott a Kossuth utca sarkán, S mikor ezek észrevették, hogy szeretlek, siettek ők is elém vágni; társaságba formálódtak ellenem, de mikor te kiröppentéd ajkaid közül azt, hogy kedvelsz, mert nyugodt s tolakodó nem vagyok, nem is iparkodtam megtörni őket. Mégsem kerülhettem el, hogy a szalonban meg ne sértssem Bl...t, aki illetlen megjegyzést tett reád s a P...t hidon korbáccsokkal végig ne vágjam a Gábort...

Az is elmúlt...

Ismét tavasz lett, nyár lett; immár a második éve ismertelek s a gyanuval küzdő szerelmem nem tudott még mindig kitörni belőlem. Azután eltávoztál. Elmentél hazádba nyaralni. S míg Te ott a szőlőkben heverésztél, én itthon busan járkáltam ide-oda; nem találtam helyet fáradt képzeletemnek s ahelyett, hogy szórakozással töltöttem volna el napjaimat, elvonultam a társadalom elől és egész nap tűnődtem magányosan, elhagyatva.

Egy napon levelezőlapot hozott a posta. Akkor ismertem meg nemes szivedet igazán, mikor megtiszteltél édes betűddel... s akkor nem bírtam tovább magamba fojtani azt az érzést, amelyet az emberek „szerelem“-nek hívnak.

Írtam egy levelet, hosszut s mégis rövid. De soha se mégsz bánatosat, mert nem voltam benne...

S Te megsejtetted, hogy én is szeretlek, és megírtad nekem...

Ah, mily édesen hangzottak e szavak!

Még nyíltak a virágok a mezőn, mikor visszajöttél. Egy pillantásod leintett minden további beszédről s én csak néztelek, csodálgattam. Beszéd úgysem mondhatta volna el jobban, amit kellett, mint ama szem sugarak, melyekkel megmagyaráztál nekem mindent!

Emlékszel-e, mikor október végén Linuska is megjött s az első találkát adtad nekem?

Már javában sütötték a gesztenyét, Violetta, mikor ott vártalak benutemetek a park elején...

Érettségire készültem. Együtt üldögéltünk régi ellenségeimmel s most legjobb barátaimmal a Feri szobájában. Akkor már tudtuk mind hárman, hogy Tégedet nekem nevelt az Isten. S hánszor találkoztam veled ott a patak partján... hánszor suttogtam neked egy édes jövőről, egy elvonult csendes tűzhelyről. S olyankor boldogan hallgattad Te is, Violetta.

Emlékszel-e?

Sikerült minden, a sors nem volt mostoha irántam. Leteltem a vizsgát, átmentem minden vizsgaórán S abban a percben, mikor megvolt az eredmény s mint egy verseny ló, átvágtam magam az első akadályon, mikor előttem állt a cél a boldogság reménye, akkor kezdted el Te hidegülni ellenemben.

Hogy miért, máig sem tudom...

Oh, árul el nekem, csendben, titokban, miért?

* * *

Csavargó lettem. Koldus, felesleges ember lettem a világon. Amíg Te tápláltad bennem a reményt, törekvő, jószívű, becsületes ember voltam... s most, most céltalan járok-kelek itt-ott a földön...

Emlékszel-e arra az órára, mikor két verssort írtál nekem, hogy:

„Könnyebb egy királynak koldustársz-
[nyát választani korona helyett,]
Mint egy érző szívnek lemondani arról,
[akit forrón szeret!]"

Ah, hát miért fokoztad még ezekkel a szavakkal is gyötrelmes kinjaimat? Nem volt elég, hogy összeroncoltad szívemet, hogy kitépted belőlem azt, ami jó volt bennem, még azzal is gyötörsz?

Nem, nem hányok fel semmit. Ami szerelmünk ideális volt... néma, csendes, hallgatag szerelem volt...

Te ártatlan vagy. Te mintaképe vagy a jellemes nőknek, akikben erős a természet, a szív, akik tudnak szeretni, de feledni és megtörni is.

A szép nő olyan, mint a mérges virág. Áhítattal nyul utána az ember, mert ríköti színe széppé teszi. Ámde elhervad tüstént, amint letépi, eltűnik a szép és egy roncs marad meg belőle, mely tüskéjével megszurja az emberek kezét és megöli. Igen, ilyenek vagytok!

— Azóta jártam a napsugaras tengeren átéltem a retentő viharokat, láttam az egész emberiség leányait. Láttam a hatalmas piramisokat, amelyek keblükbe zárták egy-egy dicső múlt emlékeit... jártam a forró Szaharában, imádtam Buddha fogát a Lahore-i aranyagrában... bujdosam Auszália rengőjében s még utaztam a égőn praukerek...

D nem tudlak feledni. Mikor Egiptom kék ege alatt járok akkor is eszembe jut az a setány, az a kisház ahol laktatok...

Azóta Te másé lettél talán? Vagy megmaradtál még leánynak?

Évek teltek el, hogy nem hallottam hírt felőled. Mi lett belőled? Boldog feleség már? Nem hiszem. Vagy Te is oly szerencsétlen vagy, mint én?

Itt üldögélek a forró homokban Kairó alatt. A délelőtti forró napsugár megara-nyozza a Moreell tetejét s egy seik épp most mondja reggeli imáját „Allah, il rasul del-illa Mohamed Allah!..."

Visszanézek. A gyönyörű fényben színes pompában hullámszik a rengeteg nép... előttem a három nagy gula teteje csucs... azontul a sivatag érintkezik egy vonalban a vakító kék égboltozattal... egy hosszú, lassan haladó karavánt pillantok meg a távolban, amint befelé tartanak a Szaharába...

S ebben a néma csendben eszembe jutnak azok a boldog napok... ah, mily messze van az most... hova elvetett a sors már.

S azon gondolkodom, hogy mit csinálhatsz Te? Nem-e egy megszeretett férj ölében suttogod-e édes szavaidat...

Ah, csak tudnék feledni... de most Isten veled, Te édes emlékü leány a Te bujdosó madarad hívja a kötelesség...

— Fel a vitorlákkal!

Karácsony estéjén.

Az elemi-iskola egyik osztályában karácsony előtti estén szelid arcú nők állottak körül a csillogó karácsonyfát. Szegényes ruhába öltözött fiúk és lányok sugárzó arccal nézték a tarka csecse-becsével teleagatott fenyőt, mely alatt két hoszu asztal állott telerakva különféle téli ruhaneművel. Volt ott télikabát, nadrág, szoknya, cipő, csizma Csendben várakoztak a jelenlevők míg felhangzott a dicső ének, hogy:

Gloria in ex celsis Deo
Gloria in ex celsis
Et in tera pax ho minibus
Bone voluntatis...

Ismét csend lett. Majd az öreg szelid arcú plebános szép beszédben a gyermekek szívére kötötte, hogy szeressék azt a kis Jézuskát, aki a világra jött s ma üljük születésének ünnepét. Azután a jelenlevő úrnők kiosztották a gyermekek közt a ruhákat és a lábbelieket. Mindegyik megkapta a magáét, amelyikre neve volt írva, csak egynek nem jutott. Lábujjai kiáltak a csizmából s ruházata is elég rossz állapotban volt. Kerestek neki egy pár csizmát, de nem találtak. Asztal alatt, karácsonyfa alatt, de nem volt sehol. Ekkor egyik nő így szólott hozzá:

„Fiacskám te nem kapsz!... Nincs... A te apád ugysis eladná, hogy csak ihason!... Nincs a te számodra!... Érted?... No mit varsz?... Takorodj!

Ezen kegyetlen szavakra a jelenlevők a fejüket kezdtek csóválni. Annakra még sem szabad kitörni egy ilyen szent estén valaki ellen, nemhogy egy ilyen szegény gyermek ellen, aki nem oka az apja bűnének. Hisz' ő a gyermeki szívével jobban érzi a bűn súlyát, mint apja. Ővele nem társognak, nem játszanak a többi gyermekek, mert ő a „rezeges“ Nagy Gergely fia Szivesebben halgatná atyja szájából az édes atyai intő szót, mint a fertelmes káromkodásokat...

Sírva fakadt a szegény gyermek s pataként hullottak könnyei. S senki sem szánta meg őt, a didergő gyermeket. Ekkor egy szegény gyermek, ki szintén csizmát kapott, — de akinek a lábán levő csizma elég jó állapotban volt, — oda lépett a zokogó gyermekekhez és így szólott hozzá:

„Pista ne szilgyá, itt az anyém neked adom a kis Jézuska majd hoz nekem reggelre másként“

És átnyújtotta a pár csizmát a még mindig zokogó fiúnak. Meghatottan nézték a jelenlevők ezen jelenetet s köny rezgett pilláikon. Előttük állott a felebarátai szeretetek egyik legüldöklőbb példája...

Csakhamar felbuzdultak a hölgyek s pár perc alatt együtt volt a pár korona, amin azután nemcsak csizmát, hanem egy kabátot is vettek a szegény gyermeknek...

És a szent karácsony éjjelén angyalkar örködött az édesen alvó szegény gyermek álma felett, ki megmutatta, hogy a rongyok is takarhatnak nemesebben érző szívet, mint a puha selyem vagy a drága bársony.

S angyalok vitték imáját a seregek urához, ki előtti sokkal nemesebb volt a szegény asszony fillérje, mint a gazdag aranyai.

Bartunek János tan. növ.

KÉRELEM.

Tisztelettel kérjük hátralékos előfizetőinket az előfizetési díjak mielőbbi szives beküldésére, ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek föl.

A kiadóhivatal.

KÖZGAZDASÁG.**GABONA-ÁRAK.**

Németújvár, 1913. évi december hó 21.

Latzer Mózes Fia éég jelentése.

Az árak 100 kilogrammonként értendők

Buza	--	--	--	18	---	18	20
Rozs	--	--	--	16	---	16	--
Árpa	--	--	--	18	---	18	--
Zab	--	--	--	13	---	13	50
Tengeri (idei)	--	--	--	14	---	14	--

ÚJ FAVÁGÓGÉP.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Németújváron tüzelő fa felapritása céljából egy új benzinero hajtásra berendezett

FÜRÉSZ-MOTORT

állítottunk fel. Elvállalunk mindenféle tűzifa felvágását jutányos ár mellett. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtunk kiváló tisztelettel

HARTMANN ÉS BOISICS

benzinmotortulajdonosok

Lakás: Fischl Gyula ur házában,
Mühlwinkli.

SAJTÓ alatt és a legközelebb megjelenik a „Magyarország Monografiája“ s több történelmi mű felhasználásával összeállított történelmi munka, mely a németújvári vár történetét ismerteti a legrégibb időtől napjainkig. — A könyv címe:

a „Németújvári vár története“

Összeállította: Haám Gyula.

Papirkereskedés megnyitás.

Tisztelettel tudomására hozom, a nagyérdemű közönségnek, hogy Németújváron a gróf Draskovich-féle főtéri bérpalotában egy modern árukkal dusan felszerelt

**KÖNYV- ÉS PAPIR-
KERESKEDÉST**

nyitottam. Raktáron tartok mindennemű papirokat és tintákat, írószereket, diszlevélpapirokat, emlékkönyveket, képeslap-albumokat, üzleti- és beiró könyveket, íróaljazatokat, mappákat, iskolaszereket, táskákat, finom kivitelű tintatartókat, disztárgyakat, mindennemű csomagoló és szekrénypapirokat, closetpapirt, hangjegypapirt, lemezpapirt, írotollakat, írónokat, írónhegyezőket, krétákat, ragasztószerket, másoló-gummikat, stb.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

BARTUNEK BÉLA.

Különlegességek: Penca's, A. W. Faber „Castell“, Woerz, Hardtmuth-féle írónokban.

Képeslevelezőlapokból

hetenkint ujdonságok.

Névjegy!!

100 drb. 1.40 kor.
1.60, 1.80, 2.— kor.

Nézzé meg az asztalfiókban, ha van-e elég névjegy, újévi üdvözlő kártyája, névjegy borítékja, üzleti számlája, felszólítása; ha nincs, úgy idejében szerezzé be azokat Bartunek Béla könyvnyomdájában, Németújváron, hol a legjutányosabb.

Névjegy!!

100 drb. 1.40 kor.
1.60, 1.80, 2.— kor.

**STENLIK FERENC
FELSŐÖR.**

Műkönyvkötészet villamos gépberendezéssel.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.

Körjegyzői, községi és iskolai nyomtatványok raktára.

I TELJES IRODABERENDEZÉSEK I

Tinták, írószeres, irodapapírok. Különlegességek takarékkönyvekben, másolókönyvek. Iratrendezők.

KICSINY- ÉS NAGYBANI ELADÁS.

Tükör, kép és diszműárkereskedés.
Rugyanta-bélyegző és üzleti könyvek készítése.

FIGYELMES KISZOLGÁLÁS.

FRANCIA „LANYS“-CUKORKA

köhögés ellen biztos hatású;
rekedtség ellen gyors hatású;
hurut ellen kitűnő hatású;
(PASTILLES LANYS)

Kapható a németújvári egyedárusnál:
Lutterschmiedt Ferenc úrnál.

Nyul

darabja: 3 korona. Őz kilója 1 kor. 10 fillér
Fácán drbja 1 kor. 80 f.
Fogoly drbja 90 fillér.
Szarvas kilója 50 fill. Vaddisznó kilója 70 fillér. Szalonka drbja 1 kor 70 fill.
Bármily mennyiségben mindenkor vesz:
Hodossy Gyula, Kőrmenden.

Képeslapok

dús választéku nagy raktára
Bartunek Béla ujonnan benendezett
papirkereskedésében

látható. — Hetenkint újdonságok!

Hirdetéseket

felvesz a

kiadóhivatal.

BARTUNEK BÉLA KÖNYVNYOMDÁJA

Németújvár, gróf Draskovics-féle ház.

Mindennemü nyomtatványok izlésesen, gyorsan és jutányosan készülnek. Névjegyek, eljegyzési kártyák, báli és esküvői meghívók, gyászjelentések azonnal elkészíttetnek. Kereskedelmi és hivatalos nyomtatványok, falragaszok, levélpapírok, levelezőlapok, borítékok, étlapok stb. pontos kivitelen s jutányos áron.

A „Németújvár és Vidéke“ kiadóhivatala.

A lap részére előfizetések ide küldendők. Hirdetéseket a legelőnyösebb díjszabás szerint elfogad. Állandó hirdetőknak nagy engedményt ad. Kérjen mutatványszámot!